

Alukhiv

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 44445-1

32 lk

Ad initium.

Taas tõusebkaugel taevavarannal
igavesti nooruslik Eos Okeanuse
tumedast rupest, kihutamaks üles
laotuse avarusse.

Tiivulised hobused hirmuavad
kärtsitult ees tulise vankri, nende
de tumelevate jalgade kabjarmad
pilluvad kuldseid sädemeid. Hiis-
oine taevas naeratab roosiliselt,
hääguvad purpurselt valgete hobus-
te kuljed.

Safrankollases vankris sõidab
Hyperioni tütar, tungal paremas
kões, puistates vasakuga lilli.
Kirev kukk seisab ta ees vankril,
tega üle sõrab koidutäht.

Kaugel taevavarannal koidab aigav-
päev.

Säateks.

T.P.H.G. kultuurringi aegkirjale
kirjutand I l m a r R e b a n e.
"Tallinna koolinoorsoo kultuuryhin-
gu" esimees.

Kirjutam meeleldi yhe noore noor-
te enese aegkirja avanumbrisse omi
tervitusi kui T.K. K.Y. esimees.
Milline organisatsioon taotleb koon-
dada oma perre autonoomse üksusena
kõiki vaimliste huvega ja harrastu-
siga noori, kes lähevad edesimineja-
le teed uue kultuuri pyydmises ja
võitluses.

Saksa luuletai Stefan George on
öelnud: Vilets rahvas, kel puudub
laulik, võime öelda vilets gene-
ratsioon, kel puudub siht, mõte.
Meie noorusvaimustus ei pysi, ei
otsi ainult rahu ja lunastust, ei
seatu vanade ükskõiksuses, tardund
algatolus - ei, vaid tahab anda
öö, luua uusi väärtusi! Tahame ol-
la loovad andjad ja võtjad, kes
pyyavad täiuslikumat epooki, võit-
lustuld, anda teotsemisjulguses se-
ta, mida vanad pole suutnud! Austa-
me vanade tööd, kuid pyyame elavate,
viljakate, uute tõe poole. Aus-
tame kõrgust ja täiuslikkust, aus-
tame häatahtlikult edesisisammuvat
vaimu.

Aegloo rütm näitab taas uut epoo-
ki, tahame sinna sellega kaasa, mit-
te mõtlematumas minemisihas, vaid
järelkaalut veendumusis. Tõsist kul-
tuuri, vaimu ja keha yhist tervikut.

jäulist noorurit, mitte üksiküksed
väikekodanlast, kindlajoonelist ja
sirgete sihtidega välist rühmitust
seda vajame enne kõike!

Tulevi päevade n-vel julgeme rää-
kida, usume selle l. rusvärskust ja
arvame, et see usus on jõud! Elu val-
itamisest tahame rääkida, mis on
täidet aiva uusi väärtusi ja rõõme.
Tahame liita ja koguda need noore
edesipingutavva hinge! See vaim, ol-
veendund, liitub laia ja avara kul-
tuurliikumisega.

On terviteta see noorusvärsk
vaim, on terviteta see eneseavaldu-
se pyge, on terviteta ja lootustelle
jõuduandev see noor ettevõtt Koolis,
kus elab veel vana noorsoo liikumise
vaim, mis on tootnud meie esimesed
tegelased ja kujundand meie program-
mi ja credo!

(T.K.K.Y. lähem programm ilmneb
kindlapiirdelisemalt nende ridade
kirjutaja artiklis T.K. K.Y. albu-
mis, vhtlasi osutetakse seal lähe-
mal tegevusvahendele ja kavatsu-
sille. Tellimisel 50 senti, tel-
litav ringilt ja T. K.K.Y.-lt Uus t.
15. Litografeerituna ilmub veebruar-
is Tall. Keskkoolide ilukirjandusli-
ku ja vaadetekokkuvõtte koguteosena
- kistää terviteta).

Ad initium.

II

Inimlaps on tume.

Tumedam temast enlast ("endast" noaegseses käsitluses) on ta teine, väime Mina, sekundaarne nagu õpetavad psühholoogid. Seepärast ütlesid targad juba enne More ajaarvamise algust: Tunne iseennast!

Targad on ikka midagi belnud, selle järgi on püütud vahel teha vii ütleks Tuglas.

Tumedal inimlapsel on palju ja väga erinevaid vajadusi. - Vajadus ellik tarve on norutundega ühenduses: kujuteldav ese või protsess, mis kõrvaldaks mainitud tunde - nii õpetavad targad.

Tumeda inimlapse sekundaarselgi Minil on palju tumedaid tarbeid.

Kes jõuaks tunneta neid kõiki? Tundmine is õnnesta kedagi.

Ent nad on. -

Gümnaasiumi õppurkonna sekundaarne väime Mina vajaduste rahuldamiseks on kavatses käesolev ajakiri.

Olen kuski belnud, et tegudeiha keeb nooruse veres. Ma eriti pole aruand sesse lausekesse. Kuid tahan väita uuesti, et see on tõsi. Vähenast valdava enamiku suhtes.

Noorusunistuse muinasmaal õitseb mõnigi verev lill, mida noppi ikkab süda. Seal kerkib mõnigi mägihari, kõrge ja lumine, mida võit-

ma kihutab tung avaruste järgi.

Paljudes palangutes põleb noorus hing, põleb ja leeritseb mitses loomas. Mitae jumala altari juurde saab noorus oma harda sudame nagu ohverlooma, mitkelle jumalalle meeleheaks.

Jumalaid on palju, igaüks neist töötab midagi.

Tume on inimlaps. Tal on palju mõtteid, soove, igatsusi, rõõme, kurousi, ideid, tuld ja vaivustust, otsinguid, eksimusi, pettumusi, proteste, uusi avastusi. Koik see seguneb aimamatuis proportsioones, kujundades tundmatuid sõlmi.

Ilmuneb tung puhkeda, avalduda, laua.

Kajastagu see koik "EOS'e" veergudele! Seks on ta kavatses! On õp-
pur samuti tume inimlaps kui iga
teine! Tema vaimse Mina paremaid
eneseavaldisi ihkame näha, olgu see
leheke liha tema lihast, veri tema
verest. Nõnda tahame.

Siis pole ta ainult vask, mis
kumiseb ja kelliuke, mis heliseb.

Väike on "EOS". Väikesed on eosed, mis langevad mullapinda. Siiski on eostained kord valitsend maailmas.

R u d . A p e l b e r g .

T.L.P.H.-g. õpil. kultuur-
ring "Koidu" esimees, "EOS'e"
peatoimetaja.

D. A. is from John Wayne's "Tune on Innalebe".

8
Eud. Tüüding.

Hommik.

Taevast pupastub juba
kui põsk näbeliku neitsi.
Omad inimese tava
sõnast välja süngist (paitsi
hommik kaasihastuse).
Kui esimene saatus
kiir päikese, siis algab
elu kõikjal, kihisev.
Punkte valla roogahtelu
autode ja kiijahtelu
agurite, turunaiste.
Näol päikse puna verav,
sibab tüdruk üle tänas-
va, ta seirab poisid naas.
Teispool kinnisepp, kaenlan
aknaraam.
ning kerjus nark ja vana.
Sii algab päev...

Kuulakoon 1930

Nahksild.

Nahksild. Täelik nimi, mis? Otse veider! Ent teatud seisundist (cogiline, Argu arvata, et Nahksild mingi muinasjutuline ees on, mis meie päevini säilinud. Mitte sinna poolegi! Kogu muinasjutulisus on irdundud nüüdsest hirmusreaalsest maailmast.

Nahksild on targim meie väikesel kotumaal. Ta oskab hästi rääkida narrastust - teiste nahade liiga toha. Sellest nimigi. Nimelt peab iga inimene, kes üle silla sõidab, selle loou eest maksma. Muile meele loou lõbusa-aiguline juttumise.

Keilelgi ausal kodanikul oli narrastus üleliigseid klaasitäisi juua. Laupäeviti kannatas eriti selle all. Ühel jällegi klaasirohkel laupäeval väljus kõrtsist ja suundus silla poole kojuminekaks. Ent teekond väsisas mehest. Jõudes silla manu mõttes: "Oot - oot! Tarvis vähe puhata".

Hakkaski sündsast istepaika otsima. Kergesti leidis pikali asetatud palgi. Istus raskelt. Ent siis tundis, et oli tagumikuga valusasti munakivele istunud. Tõusis püsti ja virutas jalaga palgile. Jalalendas täelikul viisil palgist läbi. Hoolika sirnangu järgi sai aru, et oli palgi varjule istunud. Sellest saevus nii, et kuugi pilve andale

varjuka tõmbas. Vihaselt haaras mees lahtioleva munakivi ja elbitas sille suunas. Koliseses veeres kivi sillutusele ja tumises lõpuks sillal.

Kolksatas üks. Helkeks viaskus valguskiir uulile. Naine, kes pidi raha kassapõrka sillast ülesõitute eest, jooksis välja. Kõikides kuis mehelt.

"Kes seal sõidab?"

"Keegi kihutas minust mööda," vastas mees osavasti.

Si kostaud enam kivi tuminat sillal.

"Nüüd jäi seisma!" huuatas naine.

Kiiresti haaras seelikusabad koomale ja sõitis sillale. Mees vaid muheles endamisi minnes taaravi samme kodu poole.

Nüüd siirdugen päevasele elu-olule Manksiillal.

X

X

X

On rajukas suvepäev. Tugevad hiilid puhuvad rõivastest läbi, ent nad pole külmed. Keistest sõherdustil päevil lagedal kohil aeg-va veeta. Nii siirdungi majastikust sillale.

Jägi laimetas tugevasti. Mõrpoolne sillaveer on märg. Kogu aeg viskus vett sillale. Suitu nähtudes hääbub horisondil auriku siluett. Laveerides sivutab

purjek triivivat luupi. Mees purje-
kas pingutab sooti valitsemaks pur-
je skvallis. Laeva pärast hõilab
narkisjalu seisev tüdruk midagi me-
hele. Ent mees turrutab vaid hooli-
kalt liikumise suunas. Behvitud
seilu purjetab taamal teisi purjekaid.
Kaldäärstes vees tõrutavale üksi-
kule vajale on istunud valgekõhune
kajak. Vee pinnal olev sild kõigub
kergesti lainetusest.

Korraga kostub laevasignaali:
kolm vilet järjestikku. Mers poolt
ligineb aurik. Ta ees sõidab puksiir-
laev. Tahetakse teispoolle silda
sõita. Koite abil ajutavad mehed
silla keskosa kõrvale. Aurikul on
korralikult uletõrvatud korkvender-
umber laevanina. Propelleri pahise-
des möödubki.

Neiu seisab silla käsipuu man,
vaadates vette. Aegajalt kostab
tema mant solger. Seal lõbustatakse
vististi kivikeste vettelaskmisega.
Tuul on vähe kõrgemale kui tarvis
keerutanud lühikese undruku. Kaka-
loikides-sivutavat poissi surevad
seda ja vaatavad teineteisele käsi-
tatava muigega otsa.

Piki uuli läheneb käbe eit
muntajalgse poisiga. Maainimesed.
Poiss on nähtavasti esmakordselt
linnas. Vahib ammuli sui ehitisi.
Kuuldes silla kuminat jalge all
jääb seisma ja kerjub üliehmuna:

"Memm, kurask, kuhu sa lähed?"

"No tule nüüd ikka edasi."

"Ei mina tule."

Poiss rütsib maanaise käe otsas.
Terib teda tagasi. Eit peabki alis-
tuma.

Minust moodub masajalgne ruhnu-
lane kala järgi hõngates. Näen te-
da astuvat ligase põnjaga purjekas-
se. Seal hakkab eitevalmistusi ko-
jusõiduks tegema.

Näen kodu poole reenvat kõigile
tuntud korstnapühkurit. Tal on kar-
tulid põnes ja "oktoobris" räimed.

Piisab mullegi siinolust...

Küünlakuus 1930.

Valter Järvik.

Piimvalge öö.

Õn öö piimvalge.
Omber mu udu
kui konnakudu.
Ööd valgustaman kuu.

Üksik täht taevas
kaugena.
kahvatuna
silmi pilgutab.

Emalt paistavad tuled -
suurendet ehtatähed.
Nende poole lähen,
igatseden jõuda päralt
- jaama.

Elamäärane mügarmik -
näen jaama siluetti.
Saatel traatide kvinteti
jõuan jaamaesisele.

Jätan õõ piimvalge.
Ümbert enda viskan udu,
mis kui konnakudu.
Sisenen.

Näarikuu 1930.

R. Tuuding.

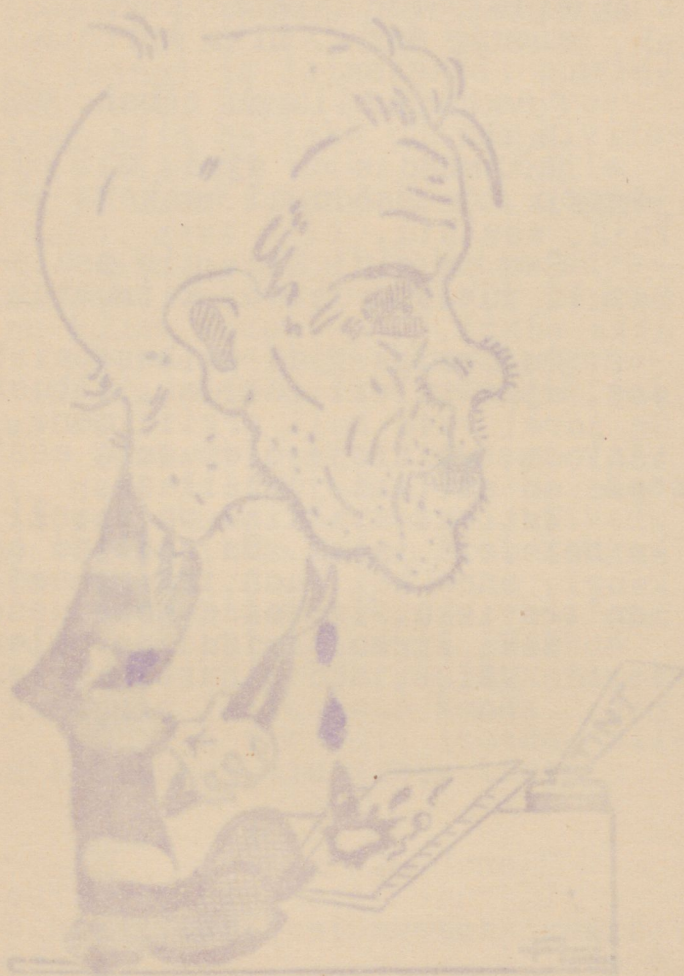
Meri.

Kui üllas ja hurmav sa oled,
ääretu lõpmatult pablitseu tuju-
kas meri.

Mind võlud sa vaikselt, tor-
miselt - alati.

Suivatse olla mu sõber! Su-
vatse!

Kas mäletad aegu, mil väikese
jõmpsika solistasin rannaveerses
madalves? Kas mäletad aegu, mil
väikese lootsikuga seilasid su
pinnal? Ja talvel, mil ägasid jää-
kammitseis. Oh, kuidas liuglesin
üle su jäise klaassileda pinna.

Te näete toda meest ta teost
 tal nuke on reemata me "EOS"

Olin rõõmus, ent sina kannatasid
- andesta! Kas mäletad segu...
ah, mäletad küll, miks korrata
kõike.

Suvatses olla mu sõber, eks!
Jah!?

Ent möödas on ajad, mil olin
jõmpsik. On möödunud hetkenä päivi,
kuid, aastaid.

See on elu! Elu, mis peata-
matult rühib, ruttab, kiirustab,
ikka edasi.

On möödas ajad päikesepaiste-
sed, ajad tulvil rõõmust, lõbust.
On järel vaid hall argiiniimene,
tööloom, võitleja olemasolu eest
- see on säilind jõmpsikast.

Ent ses apaatis on siiski
ka heledaid laike. On säilind ega
kaogi, enne kui kaon ise ja sam-
mun igavikku, igavesse heledusse.

Need kirkad laigud on mäles-
tised. Mälestised sinust, mu lem-
mik...

x x

x

Meenub üks...

Laisalt libisesid purpursed
päikesekiired üle piiratu sinise
veevälja.

Istusin rannakivil, uhel
noist suurist ja usargusist ja
ja... noh, istusin ega pannud
ishele kuidas nõrged lained ja

lainekesed, purunenud vastu kive
väikesiks piisuke, niisutasiid mu
jalgu. Tulid üksteise järele
nood lained ja lainekesed, puru-
nesid vastu kive, kusjuures vee-
piisad jäid hetkeks püsima kivi-
le kui pisarad imiku punnpošile,
et siis uuesti langeda oma sõpra-
de manu, mere üska...

Jahe meretuul jahutas suve-
kuumusest õhkuvaid luiteid ja ka
minu kuumad laupa.

Horisondil haihtus kaugene-
va auriku suitsuvine taevasinisel
taustal.

Seal vilksahtas midagi val-
get, seal jälle, seal uuesti. Need
olid purjekate lumivalged tiivad,
mis viivad ikka kaugemale, kauge-
male minust...

Hüppan lootsikusse, haaran
aerud, ent hülgan peagi. Viskun
vaid lootsiku põhja ja jätan loot-
siku tuule ja lainete kanda.

Oh, on ilus nii lebada, sil-
mad kiindunud sinisesse taeva...

X X

X

Nii üks, ent meenub juba
teine.

Pime, sügiskülm.

Vihaselthundastuul, ei
enam suviselt jahutatav pehme sul-
nis. Ei, nüüd vaid kihutatav, rut-
tav kui elu...

Kiirelt üle rannaluidete
tormates, jämedaid vihmapiisku

liivale piitsutades pari ta me-
re. Mu kallid suvise sõbra met-
sikult mässama. See raevuski,
ohutu suured lainemäed tõu-
sid ja langesid. Vahupritsmed
pauskusid rannakaljudele, kus
jällegi istusin ja... märjaks
muutusin üdini.

- Sõber, rahustu! hüüdsin, ent
tormi-und ja veekõhin matsid mu
hääle, nii et ei kuulnud seda
isegi.

- Ei kuule mind mu lemmik,
on raevus, kurvastusin.

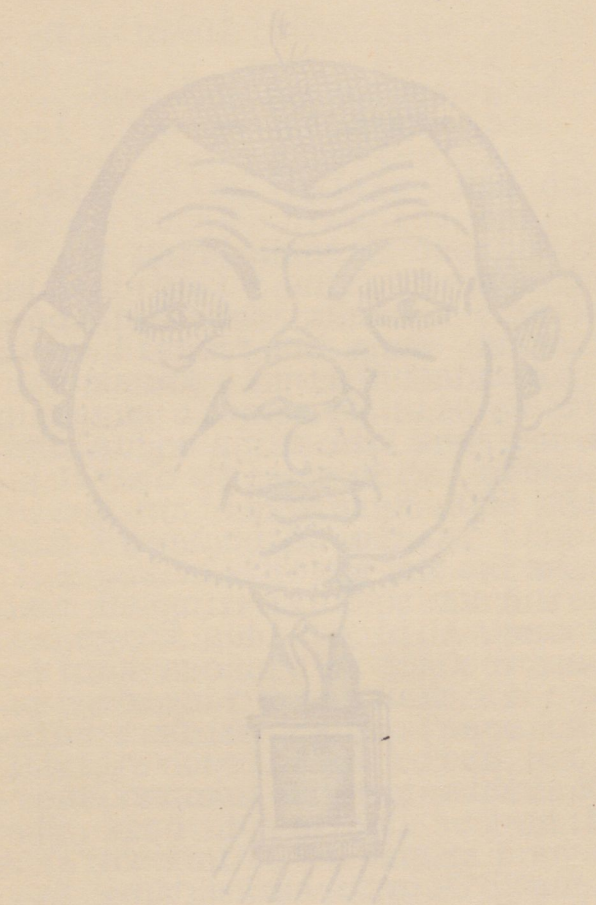
Ent raevuski oled sa ilus,
jülhe!

X X
X

Oled alati ilus, sõber!
Meenutaks veelgi mälestisi
sinust, ent mis säilib mulle
järgnevate apaa-latundide laigu-
tamiseks.

Teinekord... jah, teisel
korral jälle!

Näarikuus 1930.

Julius Nierman omab tähtsat kohta
 -esimehe komisjoni revideeriva.
 Ta tulvub patriotismist,
 ent mitte vähem ateismist.
 Ta paatustlik sõnastus
 "kajastub" publikus.

Th. Indrikson.

Noorsoo suvepidustused Pärnus.

Möödunud aastal 28. juunist — 2. juulini toimusid Pärnus esimesed E. Noorsoo Karskusliidu poolt korraldatud noorsoo suvepidustused. Pidustuste tähtsam osa olid töökoosolekud. Kuna kongressid varem olid pühendatud ainult karskusküsimustele, siis viimaseil suvepidustustel pöörähk oli elu-uudenduslikele küsimustele. Pidustustest osavõtjate arv oli 580. Referaadid ja neile järgnenud vaidlused osutusid õige huvitavaiks ja sisurikkaiks. Siin ei võetud vastu küll mingeid resolutsioone, kuid avaldus kõige selgejoonelisemalt tänapäeva kooli-noorsoo ilmekama osa ideoloogia.

Esimesel töökoosolekul refereerisid õpil. J. Tõnisson "Isiku väärtustest ja ühiskonna väärtustest". Järgnesid õpil. N. Ruusi ja üliõpil. V. Olupi referaadid teemil "Noorte harrastusi ja noorsooliikumise seisukord tänapäeval". Referendid väitsid, et tänapäeva noorsoos olevat ohtralt levinenud palju halbu harrastusi ja väimset tardumust, ning konstateerisid noorsooliikumise surnud punktil olekut.

Sõjalise õppuse kooli-tööst kritiseeris teravalt õpil. N. Ruus, väljudes õpilaskonna seisukohalt. Ta lõpetas oma kõne järgmiselt:

"Meie siia arvupidustasile kokku
 sõitnud noored, peame avalikult
 deklareerima, et me ei soovi sõ-
 da, sest sõda on kuritöö. Sõda
 hävitab kultuuri saavutusi ja meie
 kohus on kaitsta kultuuri, mitte
 hävitada."

Oliõpilane Kung ja mag. A. Klan-
 go refereerisid teemal "Noorpõlve
 ülesannetest eesti ühiskondlik-kul-
 tuurilises elus". Esimene näitas
 ära, et noortel on olevikus palju
 vastuvõtmatut, just tänapäeva po-
 liitilises ja kultuurilises elus,
 ning soovis, et noored täismees-
 teks sirgudes nende puuduste kõr-
 veldamiseks astuksid samme.

Referaatidele järgnesid olav-
 vad läbirääkimised. Onk tundus
 elektriseerituna. Mitmed vanemad
 inimesed toonitasid, et kõik ette-
 kantud referaadid kandvat liig pa-
 hempoolset ilmet. Noored aga kinni-
 tasid kõige kindlamal kujul, et
 need süüdistused ei pea paika. Et
 noorsugu on radikaalne, see on loo-
 mulik. Tõendati, et kuigi noored
 astuvad avalikult välja militaris-
 mi vastu ja mingit aukartust ei
 tunne kaitseleidu suhtes, siis pee-
 taga meeles, et patenteeritud isa-
 maalased ja rahuajal relvadega üm-
 ber käijad sõjapuhul kõige enam
 hoiduvad liinilõlmekust. Pr. Helmi
 Pöld, kes ägedalt noori süüdistas

pahempooluses. oli lõpuks sunnitud tunnistama: "Ma pean ütleva, et ega see sõjaline õppus mingit kasu ei too. Mis need lapsed asjata püssidega mängivad". Tugev aplaus tõestas, et ka kõik noored sellega nõus olid.

Teisel töökoosolekul esimesena refereeris mag. A. Anni "Modernist elutundest." Järgmisena refereeris Joh. Barbarus "Ühest elurütmist ja selle kajastusist eesti luules." Ta käsitles uusi voolu luules ja rõhutas kaasaja luule eluvõrrost. Viimasena refereeris dr. med. J. Vilms teemil "Noorsugu ja elurõõm."

Sellela lõppeesuvapidustuste töö-osa ja järgmisel päeval oli korraldatud noorte rongikäik Lõviku teega läbi linna. Peatuti tütarlaste gümnaasiumi ees, kus juubeli kongressist osavõtjad koos teelauas viibisid. Siin tervitas noorsugu oma aatekaaslasid. Tagasi jõudes lahtekohta, oli noortel koosviibimine poeglaste gümnaasiumis.

Samal õhtul lahkusime meie Tallinna õpilased. Pärnust, kus nii mitmedki tunnid teiste kodumaa noortega mööda saanud olime.

- K E E L -

Nolens volens...

Kui kuninglikult kõlad sa,
mu ema kodukeel...
A. Reinvald.

I.

Keeleta ei suudeta kujutella kirjandust, kirjanduseta keelt. Väljendamaks midagi, kas suuliselt või kirjalikult, peame omama keelt. Keel aga peab olema puhas ja kõlav, siis on ta kultuurne ja on tema omanik rahvas kultuurne.

Eesti keel, ehkki imetsidav oma ilu ja kõlavuse poolest, lõpmatult seepärast on iga eestlase kohus arendada, ilustada ja polcerida oma emakeelt, lisada tarmu ta arenemisele. Meile tasuks on lootus, et eesti keel, sooritanud samase arenemiskäigu kui teised kultuurkeeled, jõuab esimeste sekka oma ilu, kõla, puhtuse ja värvikuse poolest.

Kui on iga eestlase kohus aidata kaasa keelearengule, siis on see ka meie kohus, kaasvõitlejad!

Meie avaraim keeleuuendaja mag. J. Aavik paneb kõik lootused keelereformi suhtes just noorile,

st vanema generatsioon: seas omad
te tugevat opositsiooni (solvatakse
teia keelerikkuga nimega jne.)

Nii siis, kaasvõitlejd, asuge
agarsalt puhastama, ilustama ja te-
gema sõltumatuks meie armast ja
sõlavat emakeelt, mis veel kubi-
leb igasugu germanismest, kadak-
sakslustest jne. Jõuda selleks!

2

Et oleme asund andma välja aja-
kirja, mis taotleb peamiselt kir-
jandust, siis peame - tähis või
tähtsata - ruumi andma ka keelelis-
tele küsimustele. Seks olustab
nimu igas numbris eriosakond "Keel";

mis käsitleb eesti keelekõnnumisi
just õppuri seisukohalt.

Meie resolutsioon:

Anneme vabaduse kõigile kaas-
toolisile tarvitada igasugu keele-
uenduslikke vorme (mida võibolla
mõnel pool hüljatakse), ent tingi-
musel, et neid tarvitataks õieti.

Palume aga mitte arvata, et ta-
hame ajakirja muuta mingiks keele-
uuduse katsepõlluks. Ei, see on
vaid lihtis suvatus õppureile,
sest "Eos" on õppurite ajakiri ja
õppureil olgu selles täielik va-
badus (väljaarvat vead).

Lõpuks oleme kindlal arvamusel,
et suurem hulk lugejaid - õppureid,
lugedes käesolevas ja ka järgne-
vais numbriis leiduvaid padu, leiab
neis selliseid sõnu ja vorme, mida
nende silm näeb esmakordselt või
näinud olles ei tea nende tähendust.

Kõige eest hoolitsetakse, sei-
gad ei või ometi jääda õppureile
(pealegi gümnaasiumi õppureile)
terraincognita'ks. Seepärast ilmuta-
me iga numbris "Keeles" lühike kom-
mentaar selles numbris leiduvate
uute ja vähemtuntud sõnade kohta.
Peale selle avaldame juhendeid
nende tarvitamiseks, mõningate
üllas ja "levinend" keeletõvedest
hoidumiseks jne. jne.

Lõpetas lugejate rahulolu, si-
gane juba käesolevas numbris sõ-
nade kommentaariga, ent enne veel
üks seik. Nimelt, kui kellelgi on
midagi südamele pakitsemas (seda

nimelt mõne keelevormi või sõna suhtes), siis ärge vaevaku end asjatult, vaid teatagu sellest kirjalikult "keele" toimetajale, kes katseb neid kuidagi avitada.

Sõnu.

Nii võiksime alata...

ajur (-i) - voorimees
elbitama - hooa viskama
haihtuma - õhku laiali minema
hõilama - valjusti laulma, hõiska-
ma

hõngama - lõhmama, hingama
hääbuma - väikeseks jääma,
degenereeruma
hülutama - kõrvale heitma, ära
põlgama

imik (-u) - rinnalaps
irduma - lahtitulema
irrutama - lahti ajama, kiskuma
julhe - metsik-ilus
kirgas (kirka) - hele, silmi-pimes-
tav

käsitama - aru saama
laup (-ba) - otsaesine
laveerima - ristilema, loovima
liga (lea) - mustus, kõnts
loikima - pika koivaliselt,
laisalt jooksmas

luup (bi) - lootsik
masagalgne - väikese kasvuga
meenuma - meelde tulema

tarm (-u) - energia
 taust (-a) - tagasein, foon
 turrutama - aineti vahutama
 triivima - lainetest kant saama
 tulvil - ülevoolavalt täis
 tõrjutama - väljaulatavana paist-
 ma

tul (-i) - tänav
 üllas (ulla) - suurepärane, õilis
 usk (usa) - süle, rüpp
 seilest ehk piisaks...

Ära ahasta kui sa komis-
 ted või kukud, ning tea, et
 üksnes roomav ussike ei või
 kukkuda!

("Kevadikust")

Kes tahab olla looja
 lõhub alati

(Nietzsche.)

- S P O R T - =====

Toimetajalt.

Kultuuriring "Koidu" ajakirjas "EOS"es hakkab järjekindlalt ilmu-
ma osakond "Sport".

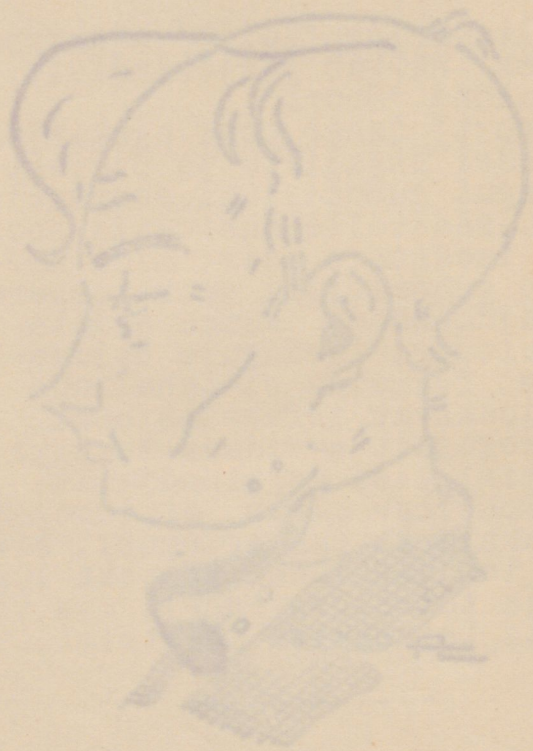
"Sport" tahab luua ajakirja veergudel asjalikku ja õiglast hinnangut gümnaasiumi spordielu kohta, käsitleda tuntumaid spordialu iseäranis neis, mida harrastab gümnaasiumi sportlaspere ja jõudumööda kaasa aidata kehakultuuri levingule õpilaskonnas. Toimetus ei taha tuua ükski jooksvat informatsiooni, vaid aegajalt avaldada ka pike-
maid kirjutisi asjatundjailt.

Soovitav oleks, et lugejad avaldaksid ka oma arvamusi, sest seega loodaks lähem kontakt lugejate ja toimetuse vahel, mis võimaldaks teineteise mõistmist.

Gümnaasiumi meistrivõistlused käsipallis ja ping-pongis.

Elmiste aastate eeskujul korraldab Spordiring ka käesoleval aastaajal klassidevahelised esivõistlused käsipallis ja ping-pongis.

Käsipalli võistlused algasid jaanuari keskel. Võistlused peetak-

Ervin Püss pole spordimees,
 ent siiski viibib "Spordi" sees.
 sest male ja muu seilist sporti
 kuulub müüdisajal ka ju sporti.

se kahe miinuse süsteemis. Mängi-
 takse harilikult spordiringi, kuid
 ka klasside õhtustel tundidel.
 Võrkpallis andsid end ules 8 klassi.
 Loosimisel eriti "põrutavaid" kok-
 kujuhtumisi ei olnud, kohtasid võrd-
 sed vastased. Kuni käesoleva numbri
 ilmumiseni jõuti poolfinaalideni.
 Plusside ringis seisavad vastamisi
 kaks "kõva kivi": V-a ja IV-b.
 Raske võitjat ennustada. Miinuste
 ringi võitja on V-b. Selgub gümn.
 võrkpalli meister, peale pinevaid
 heitlusi mainitud kolme meeskonna
 vahel. Korvpalli turniirist võ-
 tavad osa 9 klassi. Siin on juba
 mõningaid üllatusi juhtunud. Loo-
 detav võitja V-b löödi kõigile
 ootamata plusside ringist välja.
 Kõige enam aga ebaõnnestus meist-
 ri kohale pretenteeriv V-a klassi
 debüüt, kaotades mõlemale kolman-
 dale klassile. Arvatavasti tuleb
 korvpalli meistriks IV-b, kes
 oma kooli Aja B meeskonna mängi-
 jatest koosnevad meeskonda. Talle
 kuigi kardetavaks ei või saada V-b,
 ehkki nõrgenenud koosseisus. Neil
 puudub parim mängija E. Kunnapu.
 kes raske sisemise haiguse tõttu on
 sunnitud voodis lamama. Üle poole
 mängudest on läbi. Nõrgemad on
 välja langenud, jäänud on vaid tu-
 gevamad, kelle hulgast peale äge-
 rai matše selguvad gümn. käesole-
 va õppeaasta käsipalli meistrid.
 Ühel ajal käsipalliga alati

ka ping-pongi võistlustega. käes-
oleva õppeaasta turniir on omalaad-
ne. sest turniiril ei esine mitte
klasside meeskonnad, nagu varemalt
aastail, vaid võistlus on määrat-
tud üksik-(individuaal-) võistle-
jatele. Osavõtjate hulk arv on 48.
Võistlus peetakse kahe miinuse
süsteemis. Mängitakse peale tnn-
de aulas Spordi Ringi ping-pon-
gi laual. A. Liblika juhatusel.
Ka see turniir hakkab jõudma
lõpule. Nii siis, güm. seisavad
see kõige lähemal ajal kaks
põnevad sündmust: Käsipalli ja
ping-pongi meistri võistluste
finaalid.

E. Ellmann.

Spordiringi esimees,
"Spordi" toimetaja.

Koostöö "Eesti" ja "Sõda" vahel
 Vastu võetakse järgmised liikmed:
 Apolberg V-a (peatoimetaja),
 Krekman IV-b (ilukirjandus),
 Kory IV-a (artiklid),
 Kivirähk IV-b (keel),
 Eliasson V-a (sport),
 Velloren IV-a (variatsioonid jne.)

P. S. Kultuuriring "KOIDU"
 uusi liikmeid võtab vastu
 ringi laekur Ilves V-d.

ARHIIV
 KIRJANDUS
 EESTI RAAMATUKOGU